

Jaarstukken 2021

Raad 30 juni 2022

1.3 Werk en Inkomen

1.3.1 Effecten opgave en acties

Effecten - Wat willen we bereiken?

1. Inwoners nemen zo veel mogelijk zelfstandig deel aan de samenleving.

Opgave - Wat moeten we verbeteren?

1. Vergroot het perspectief en de kansen voor inwoners om zelf in inkomen te voorzien.
2. Organiseer een integrale toegang tot een adequate ondersteuning voor inwoners.

Acties - Welke acties zouden we daarvoor uitvoeren?

Het regionaal werkcentrum (RWC) is in 2021 geëvalueerd en verlengd tot en met 2022. De focus binnen het RWC blijft de bemiddeling van werk naar werk en het ondersteunen van bedrijven bij personele vraagstukken. In 2022 volgt opnieuw een evaluatie.

In 2021 zagen we een kanteling op de arbeidsmarkt, de werkgelegenheid steeg. De wisselende arbeidsmarkt van de afgelopen jaren heeft veel flexibiliteit gevraagd van de uitvoeringsorganisatie en onze samenwerkingspartners. De gunstige arbeidsmarkt zagen veel gemeenten in Nederland terug in een dalend uitkeringsbestand. In Uithoorn zien we deze ontwikkeling nog niet. In 2021 is daarom extra ingezet op re-integratie. Hoewel de uitstroom flink is gestegen in de tweede helft van 2021 zien we ook nog steeds een hogere instroom. Dit is te verklaren door een aanzienlijk aantal verhuizingen naar onze gemeente.

In 2021 is de re-integratienota geëvalueerd. Deze evaluatie, in samenhang met de maatschappelijke ontwikkelingen en de ontwikkelingen binnen het uitkeringsbestand hebben geleid tot een nieuwe nota, "Iedereen telt mee".

Er is gestart met de acties uit het koersplan. Medewerkers zijn getraind in de werkwijze omgekeerde toets en aan de hand van schrapsessies wordt gewerkt aan regelluw werken. In 2021 is er ook een begin gemaakt met het aanpassen van verordeningen en beleidsregels zodat deze ook volledig in lijn zijn met de omgekeerde toets en de uitgangspunten van het koersplan sociaal domein en daarmee de nieuwe werkwijze ondersteunen.

Ook in 2021 is er weer hard gewerkt aan de realisatie van de doelstellingen uit het armoedebelief. De samenwerking met partners is geïntensiveerd en uitgebreid. Zo hebben er gesprekken plaatsgevonden met de Stichting Urgente Noden Uithoorn om de samenwerking te versterken middels een convenant in 2022. De contacten met het onderwijs zijn aangescherpt waarbij ook leerlingen zijn betrokken bij de armoedeaanpak. De aanpak kinderarmoede is door het ministerie van SZW opgemerkt en aanbevolen als voorbeeld bij andere gemeenten.

Daarnaast is in 2021 breed ingezet op het bereiken van de doelgroep door communicatie over de beschikbare regelingen en ondersteuning bij financiële vragen en/of problemen. Met als resultaat een toename van het bezoekersaantal op onze gemeentelijke website (waar alle regelingen op staan) en goed gebruik van de gratis en anonieme geldplannen.

Met de wijziging van de Wgs (Wet gemeentelijke schuldhulpverlening) per 1 januari 2021, is onder andere vroegsignalering van schulden een wettelijke taak voor gemeenten. De hiervoor benodigde gegevensdeling is nu in de wet vastgelegd. Uit de eerdere pilot bleek dat een outreachende werkwijze en vooral huisbezoeken de beste resultaten opleveren. Door

de coronamaatregelen hebben deze huisbezoeken helaas in 2021 niet plaatsgevonden maar zijn inwoners schriftelijk en/of telefonisch geïnformeerd over oplossingen en mogelijkheden om schulden te voorkomen.

Door de opgelegde maatregelen en het verlies van inkomen werd er in 2020 al gewaarschuwd voor een boegwolf aan extra aanvragen schuldhulpverlening en/of bijzondere bijstand. Deze boegwolf is vooralsnog uitgebleven. Ervaring leert ons dat mensen met schulden vaak niet direct aan de bel trekken. Bijvoorbeeld door schaamte of het gevoel dat ze het nog zelf op kunnen lossen. Daarnaast is het steun- en herstelpakket vanuit het Rijk steeds aangevuld en (op onderdelen) nog steeds actueel. De verwachting is dat de toeloop op schuldhulpverlening hiermee is uitgesteld maar niet afgewend. Vroegsignalering krijgt hiermee een steeds prominentere rol als instrument om erger te voorkomen.

De inwerkingtreding van de nieuwe Wet inburgering werd in 2021 met een half jaar uitgesteld, naar 1 januari 2022. Eind 2020 is de beleidsnota Investeren in inburgeren, integreren en participeren vastgesteld door de raad. In 2021 hebben we de nodige voorbereidingen getroffen om uitvoering te kunnen geven aan de nieuwe wettelijke verplichtingen en de uitgangspunten uit de beleidsnota. Het gaat onder andere om het (regionaal) inkopen van taaltrajecten en andere inburgeringsvoorzieningen. Zoals het participatieverklaringstraject, maar ook het versterken van de samenwerking met maatschappelijk partners en het voorbereiden van de uitvoering binnen Duo+ (waaronder ook het financieel ontzorgen).

Overige acties

Steun en herstelpakket coronamaatregelen

Met de komst van corona werd er in 2020 door het Rijk een heel pakket aan regelingen samengesteld om de negatieve maatschappelijke gevolgen op het gebied van werk, inkomen en armoede, zoveel mogelijk te beperken. Deze regelingen liepen door tot het vierde kwartaal 2021.

Gemeenten waren verantwoordelijk voor de uitvoering van de Tijdelijke ondersteuning zelfstandig ondernemers (Tozo), Tijdelijke Ondersteuning Noodzakelijke Kosten (TONK), Heroriëntatie en ontvingen hier financiële middelen voor.

De Tozo middelen konden worden ingezet voor levensonderhoud, bedrijfskapitaal en de uitvoeringskosten. Deze regeling is uitgevoerd door uitvoeringspartner Duo+ en de middelen waren voldoende om uitvoering te kunnen geven aan de regeling. Aanvullend op de Tozo regeling waren er ook mogelijkheden voor heroriëntatie voor zelfstandigen. Hiervan is, ondanks actieve communicatie, weinig gebruik gemaakt. Het restantbudget zal worden overgeheveld naar 2022.

Ondanks het steun- en herstelpakket bleek er toch een groep inwoners tussen wal en schip te vallen waarvoor met name het betalen van de woonlasten problemen opleverde. Begin 2021 werd hiervoor de tijdelijke noodregeling TONK geïntroduceerd. De middelen en uitgangspunten voor deze regeling kwamen van het Rijk, maar gemeenten hadden een grote beleidsvrijheid voor de invulling. De gemeente Uithoorn heeft deze regeling ruimhartig uit kunnen voeren binnen het hiervoor beschikbare budget.